

Věc C-246/24

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

5. dubna 2024

Předkládající soud:

Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

2. dubna 2024

Trestní řízení proti:

ZZ

1 ORs 61/23943 Cs 7140 Js 230982/22
AG Frankfurt am Main

(Okresní soud ve Frankfurtu nad Mohanem, Německo)

**OBERLANDESGERICHT FRANKFURT AM MAIN (Vrchní zemský soud
ve Frankfurtu nad Mohanem, Německo)****USNESENÍ**

V trestním řízení vedeném

p r o t i Z Z

p r o pokus o nedovolený vývoz bankovek

první trestní senát Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Vrchní zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem)

dne 2. dubna 2024 r o z h o d l takto:

- I. Soudnímu dvoru Evropské unie se na základě článku 267 SFEU předkládá následující otázka týkající se výkladu nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních

vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2014, L 229, s. 1):

Je vývoz bankovek denominovaných v úřední měně členského státu ve smyslu čl. 5i odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 833/2014 nezbytný pro osobní potřebu fyzické osoby cestující do Ruska, pokud mají být uvedené bankovky použity k úhradě lékařské péče, jež má být provedena této osobě (v projednávané věci stomatologický zákrok, hormonální léčba na klinice asistované reprodukce a následná péče potřebná po operaci prsou na klinice plastické chirurgie) v Rusku?

II. Řízení o opravném prostředku „*Revision*“ se přerušuje do vydání rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce.

O d ů v o d n ě n í:

1 První trestní senát Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Vrchní zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem) rozhoduje o opravném prostředku „*Revision*“, který podala obžalovaná proti rozsudku Amtsgericht Frankfurt am Main (Okresní soud ve Frankfurtu nad Mohanem), jímž byla odsouzena za pokus o nedovolený vývoz bankovek k peněžitému trestu ve výši 120 denních sazeb po 150 eurech.

I.

2 1. Žádost o rozhodnutí předběžné otázky má následující skutkový základ, který zjistil soud prvního stupně:

„Dne 31. května 2022 se obžalovaná dostavila na frankfurtské letiště s cílem odcestovat letem TK 1594 do Istanbulu. Odtamtud měla v úmyslu neprodleně, tedy aniž by tam pobyla, pokračovat letem TK0419 do Moskvy. U sebe měla celkem 14 855 eur a 99 150 rublů pocházejících z jejích úspor. Obžalovaná měla v úmyslu strávit od 31. května do 21. června 2022 dovolenou v Rusku. Dané peněžní prostředky byly v této souvislosti určeny jednak na pokrytí cestovních výdajů, ale především na úhradu stomatologického zákroku (nasazení zubních fazet), hormonální léčby na klinice asistované reprodukce a následné péče potřebné po operaci prsou na klinice plastické chirurgie v Rusku. Uvedená zdravotní péče by obžalovanou u lékařů usazených v Německu stála několikanásobně více. Obžalovaná byla v areálu bezpečnostní kontroly B východ, hala B, terminál 1, podrobena celní kontrole, při níž byla zjištěna uvedená peněžní hotovost. Obžalovaná plánovanou přepravu peněžních prostředků předem neoznámila celnímu úřadu, jak stanoví nařízení o kontrolách peněžní hotovosti. Eurobankovky v hodnotě 13 800 eur byly zajištěny. Zbývající eurobankovky v hodnotě 1 055 eur byly obžalované ponechány pro osobní potřebu za účelem pokrytí jejích cestovních výdajů. Obžalovaná neodcestovala.“

- 3 Tento skutkový stav zjištěný soudem prvního stupně je pro předkládající senát závazný.
- 4 2. Relevantní je následující právní rámec:
- 5 a) Unijní právo
- 6 Z hlediska unijního práva je, pokud jde o předběžnou otázku, relevantní čl. 5i odst. 1 a odst. 2 písm. a) nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině [dále jen „nařízení (EU) č. 833/2014“].
- 7 Podle čl. 5i odst. 1 nařízení (EU) č. 833/2014 se zakazuje prodávat, dodávat, převádět nebo vyvážet bankovky denominované v jakékoli úřední měně členského státu do Ruska nebo jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu v Rusku, včetně vlády a ruské centrální banky, nebo pro použití v Rusku.
- 8 Výjimky z tohoto zákazu jsou upraveny v čl. 5i odst. 2 nařízení (EU) č. 833/2014. Podle čl. 5i odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 833/2014 se zákaz stanovený v odstavci 1 nevztahuje na prodej, dodávky, převod nebo vývoz bankovek denominovaných v jakékoli úřední měně členského státu, pokud jsou takový prodej, dodávky, převod nebo vývoz nezbytné pro osobní potřebu fyzických osob cestujících do Ruska nebo jejich nejbližších rodinných příslušníků, kteří cestují s nimi.
- 9 b) Vnitrostátní (německé) právo
- 10 Relevantním trestněprávním ustanovením je § 18 německého Außenwirtschaftsgesetz (zákon o zahraničním obchodu, dále jen „AWG“). Podle § 18 odst. 1 bodu 1 písm. a) AWG bude trestem odnětí svobody od tří měsíců až do pěti let potrestán každý, kdo poruší zákaz vývozu, dovozu, tranzitu, převodu, prodeje, nabytí, dodání, poskytnutí, předání nebo investování, stanovený přímo použitelným právním předpisem Evropských společenství nebo Evropské unie zveřejněným v Úředním věstníku Evropských společenství nebo Evropské unie, jenž byl přijat k provedení hospodářské sankce, kterou přijala Rada Evropské unie v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Pokus o spáchání tohoto trestného činu je podle § 18 odst. 6 AWG rovněž trestný.
- 11 3. Amtsgericht Frankfurt am Main (Okresní soud ve Frankfurtu nad Mohanem) obžalovanou uznal vinnou ze spáchání trestného činu pokusu o nedovolený vývoz bankovek podle § 18 odst. 1 bodu 1 písm. a) a odst. 6 AWG ve spojení s čl. 5i odst. 1 nařízení (EU) č. 833/2014. Amtsgericht (okresní soud) měl v rámci právního posouzení za to, že se na eurobankovky, které obžalovaná měla při svém odletu u sebe za účelem úhrady zdravotní péče plánované v Rusku, nevztahuje výjimka uvedená v čl. 5i odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 833/2014. Při výkladu pojmu „osobní potřeba“ uvedeného v čl. 5i odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 833/2014 zohlednil body odůvodnění tohoto nařízení uvedené v bodě 2 [odůvodnění prvoinstančního rozsudku], jakož i „Frequently Asked Questions“

týkající se „*Banknotes (Article 5i)*“, které jsou dostupné na internetových stránkách Evropské komise (https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/faqs-sanctions-russia-euro-banknotes_en.pdf).

- 12 4. Obžalovaná svým opravným prostředkem „Sprungrevision“ napadá rozsudek, kterým byla odsouzena, a namítá, že došlo k porušení hmotného práva.

II.

- 13 Předkládající senát předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie předkládá na základě čl. 267 třetího pododstavce SFEU. Má za to, že odpověď na předběžnou otázku je ve smyslu čl. 267 druhého pododstavce SFEU nezbytná pro jeho rozhodnutí o kasačním opravném prostředku „*Revision*“.
- 14 1. Rozhodnutí o opravném prostředku „*Revision*“, který podala obžalovaná, závisí na odpovědi na předběžnou otázku. Otázka, zda se obžalovaná dopustila trestného činu podle § 18 odst. 1 bodu 1 písm. a) a odst. 6 AWG, protože porušila zákaz vývozu stanovený přímo použitelným právním předpisem Evropské unie zveřejněným v Úředním věstníku Evropské unie, jenž byl přijat k provedení hospodářské sankce, kterou přijala Rada Evropské unie v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky, musí být v projednávané věci posouzena v závislosti na tom, jak třeba vykládat pojem „osobní potřeba“ uvedený v čl. 5i odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 833/2014.
- 15 a) Nařízení (EU) č. 833/2014 je přímo použitelný právní předpis Evropské unie zveřejněný v Úředním věstníku Evropské unie, jenž byl přijat k provedení hospodářské sankce, kterou Rada Evropské unie přijala proti Rusku, jak vyžaduje § 18 odst. 1 bod 1 AWG. Obžalovaná se trestného činu podle § 18 odst. 1 bodu 1 písm. a) a odst. 6 AWG dopustila, pokud porušila zákaz stanovený daným nařízením. O takové porušení se podle čl. 5i odst. 1 nařízení (EU) č. 833/2014 jedná pouze tehdy, pokud vývoz bankovek denominovaných v eurech, zamýšlený obžalovanou, nebyl nezbytný pro její osobní potřebu. V tomto ohledu je pro rozhodnutí o opravném prostředku „*Revision*“, který podala obžalovaná, zásadní, zda osoba cestující z Německa do Ruska porušuje zákaz stanovený v čl. 5i odst. 1 nařízení (EU) č. 833/2014, pokud vyváží bankovky denominované v úřední měně členského státu za účelem jejich použití k úhradě stomatologického zákroku, hormonální léčby na klinice asistované reprodukce a následné péče potřebné po operaci prsou na klinice plastické chirurgie v Rusku.
- 16 b) Výklad čl. 5i odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 833/2014 přísluší výlučně Soudnímu dvoru Evropské unie. Ten o této otázce doposud nerozhodoval. K dispozici není ani žádné rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce v obdobné věci (*acte éclairée*).
- 17 c) Výklad není ani natolik zřejmý, aby o něm ve smyslu *acte clair* neexistovaly žádné rozumné pochybnosti. Pojem „osobní potřeba“ není v nařízení (EU) č. 833/2014 blíže objasněn. Ve „*Frequently Asked Questions*“, které jsou dostupné na internetových stránkách Evropské komise

(https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/faqs-sanctions-russia-euro-banknotes_en.pdf) je vysvětleno, že pro určení, zda se jedná o osobní potřebu, je rozhodující nekomerční povaha [jejich použití]. Použití bankovek pro osobní potřebu je tak odlišeno od jejich použití pro komerční účely. Pro jaké účely lze vyvezené bankovky použít na cestě do Ruska a v Rusku, z tohoto vysvětlení nevyplývá. Závěr o přípustném účelu použití převážené peněžní hotovosti neumožňuje ani použití výrazu „nezbytný“ [v čl. 5i odst. 2 nařízení (EU) č. 833/2014].

[omissis]

PRACOVNÍ DOKUMENT